

פני הדור

הגיון הפורמלי עם ראייתו החיצונית חושב בהנחות—גדל: הן—לאו—לאו. היתר—מסטרא אחרא הוא. המושגים העיקריים, שבלעדיהם אין דרך להבנת החברה ותופעותיה: התפתחות, נגודי-הכוחות, הפועלים בתהליך ההתפתחות הזאת, והאחדות העליונה, המתהווה כסינטיזת הנגודים—זרים לו. לכן גם תדיר יתלבט בסבך, נטול יכולת, להתיר את פקעת הנגודים. מבעד לעצים אין הוא רואה את היער, מבעד לצורות את התוכן החברתי הממשי, המצמית על קרקע—הרקבון של העבר את גידולי העתיד. זה האחרון מזהיר תמיד, מכיוון שהוא מוליד את הדור, שיבעט בו, בעצמו, ויחזור לנקודה חדשה של האיזן-סוף.

ביחוד תבלט אפסותו של ההגיון הפורמלי בתקופת שידוד מערכות החברה, כשהוא מקים לצד בעלי-הביתיות, המתנמנמת בשביל הזהב של חוסר מאויים, את האנטיפודים שלה; אלה קשורים לטבורה, יונקים מעברה ללא יכולת להינתק הימנה: את הניהיליזם העקר של עזובי אלהים—המוצאים את אצבעם, כדוגמת תינוק החושב, שבהשתלטותו על אצבע זו, הריהו שולט על העולם כולו—ואת נביאי-החורבן, את עורבי-התרבות, הצוחים השכם והערב על חורבן קנם; הם מעמידים פנים של ירמיהו, הכואב כאבה של האומה.

המטיריאליזם הדיאלקטי, אם גם הנהו ה"לאו" ההחלטי בבקורת הקיים, רואה את עצמו כחוליה בשרשרת התפתחות ההסתוריה האנושית. ואם מבחינה כלכלית הוא רואה בסוציאליזם הכרח בתהליך ההיסטורי, הרי שמבחינה רעיונית אינו אלא תוצאה של הרבה "הן" ים ו"לאו" ים שקדמו לו. המטיריאליזם הדיאלקטי גלה למעמד מסוים את הכרת ערכו החברתי ואת יעודו המהפכני בהגשמת הסוציאליזם, המלחמה על סדר חיים חדש מגבשת ממילא תפיסת חיים חדשה, שאינה הקוטב הנגדי של רחשי התקופה, כי אם סינטיזה עליונה ללבסיו וניגודי נשמתו של הדור.

בדמדומי שמשות של תקופה, שיש בה גם מהוד היצירה האנושית וגם מאנקת האדם, הרעב ללחם, והמכריח גם את השבע לפנות עורף לכל הנשגב שביצירה, מפחד גורלו ועתידו—אנו נמצא דרך אל המטיריאליזם הדיאלקטי.

"כל ההולך ומתפרד, הולך ומתאחד, ומהנגודים מתהווה האחדות העליונה, כי הכל הנהו פרי הקרב"—הרקליטוס "מכל הכתוב אוהב אני רק את זה, שכתב מישו בדמו. כתוב בדם: אזי תבין, שהדם כח הוא—פ. גייטשה

א.

הן ברומא האילית בתקופת ירדתה, הן בצרפת הקאטולית בשעת גסיסת הפיאודליזם, והן באירופה, זו שלפני המלחמה,—כל פעם שההיסטוריה יושבת על האבנים, מופיעים העיפים, שבעי-תרבות ורוויי-געגועים של דמדומי-שקיעה לתנות את ענות האדם החי. הם נזכרים בשירת הבוקר של האדם הפרימיטיבי, אביהם הקדמון, שהיה חפשי מכל עול ומסורת של דורות התקדמות וציביליזציה וחי את חייו עד תומם.

—לו אפשר היה לצאת כמוהו עירום וקל-רוח, חפשי מהבגדים, המדעים, האמנות ולהתהלך לאן שתרצה, בדרכים לא סלולות, לא דרכה בהן כף אנוש. —רוח הוא באדם, —אומר אדולף הלדנהיינ במחקר על י"ן י"ק (וסו, *).

*) Adolf Heldenheim, J. J. Rousseau, Persoenlichkeit, Philosophie und Psychose, 1924.

זֶהָב הוֹפֵךְ לְשִׁיר... ..

זֶהָב הוֹפֵךְ לְשִׁיר וְשִׁיר לְדַמְדוּמִים

עֲנִיד־מְאִי בָּם יַחַז יָב אֶשְׂרֹ,

הָאוֹשֶׁר הַכּוֹבֵשׁ אֶשֶׁר לֹא-יִזְ

בְּחַרְוֵי אֶהְקֶה תְּמוּהִים וְעֲגוּמִים.

הַיּוֹם עָבְרוּ עָבִים, בְּחַוְיוֹן יִדְרוֹת עָלַי,

וַיְהִי לִי רֶף גַּם בְּנִיב חֲלוֹם-אִינ־שָׁם,

וַיְהִי לִי גִיד עִנּוֹ-בְּאוֹשֶׁר סֶתְעַגֵּם

עַל חַיִּים אֶשֶׁר גָּאוּ מְדִי—

זֶה לִכְפֹּף בְּרִי-רְמֵסוֹת בְּצִהְרֵי יִשׁוּת

סִנּוֹף פְּלֵאֵי רוֹמָו, מְשִׂיא הַרְהוּר נוֹקֵו,

עוֹקֵב צִפְרִיר תְּמִים, בְּבִנְף אָבִיב נְאֻחַו,

בְּחַיִּפוֹת צְבָטִים וְקוֹל יִתוּר הַפְּרוֹת—

זֶהָב הוֹפֵךְ לְשִׁיר, וְקוֹל יִצְמַח בְּגוֹ

שְׂתִיקָה רוֹנְנָה מְגִיר, שְׂתִיקָה חוֹרְזָה כְּשִׁיר

שָׂרִיבִט מְלִכּוֹת-קוֹ אוֹר. תְּמוּהוֹת—צְבָחִית-סְרָק.

וְדָבִיר חִירַת-חַיִּים אֶחָד לְמִתִּים וְכְמִיר...

רגע ועיני האח והאחות נפגשו. ומיד נגש הכחור היפה אל העורת, תחב אל חוך ידה את זר השושנים, נשק על ידה ויצא סן התא. אחריו יצאה סהר גם אחותו, ובהשליכה מכת אחרון על העורת שלחה כבר מהמסדרון את כרכת פרידתה לעלובה.

העורת לא תפסה בראשונה סה קרה, אבל כעבור הרגע הראשון של טכוכתה ושריקת הקטר בשרה, שהרכבת עומרת לזוז לדרכה, חורו והאדימו פניה חליפות, היא אמצה את השושנים אל חזה, פנתה במהירות אל עבר מלוה ובקול נסער ורועד, כסעט בצעקה הפליטה: "כשם אלהים הנידה, מה היה כראוהו!"

המלוה נבוך, שתק ולא ענה כאומה. פתאם נשמעה בתאנו גניחה עמומה, —אנקת חיה פצועה. העורת בכחה חרש. מפנות עיניה זלגו דמעות. הכתפות הרזות נודעו ורצעו, וכל גוה כאלו קטן ונתכווץ כמטף הרגעים הספורים האלה. לחלק האלף מני רגע נצנץ כנפשה, ולפני עיני רוחה, אור תעלומות, זה אשר נפשה ערגה כמחשכי ימיה—לידותיה הכתולתיים, ויעלם לנצח.